

Soạn văn 10 bài: Tóm tắt văn bản tự sự

1. Soạn bài: Tóm tắt văn bản tự sự (ngắn nhất) mẫu 1

1.1. Mục đích, yêu cầu tóm tắt văn bản tự sự dựa theo nhân vật chính

Tóm tắt văn bản theo nhân vật chính chính là kể một cách ngắn gọn, chính xác, trung thành với văn bản gốc để kể lại những sự việc cơ bản xảy ra với nhân vật đó.

1.2. Cách tóm tắt văn bản tự sự dựa theo nhân vật chính

Tóm tắt truyện An Dương Vương và Mị Châu - Trọng Thủy

a, Nhân vật chính của truyện An Dương Vương, Mị Châu, Trọng Thủy

b, Tóm tắt truyện An Dương Vương, Mị Châu, Trọng Thủy theo nhân vật An Dương Vương:

An Dương Vương nước Âu Lạc tên Thục Phán, vua cho xây thành ở đất Việt Thường nhưng đắp tới đâu lại đổ tới đó. Một hôm có cụ già mách rằng sẽ có xứ Thanh Giang tới giúp vua xây thành. Hôm sau, xứ Thanh Giang chính là Rùa Vàng tới giúp vua, chỉ trong vòng nửa tháng thành đã được xây xong. Trước khi ra về Rùa Vàng còn tháo vuốt đưa cho vua làm lẫy chống giặc. Có thành kiên cố, lại có nỏ thần, nên vua đánh thắng Triệu Đà khi chúng sang xâm lược. Khi Triệu Đà lập mưu cho con trai Trọng Thủy sang cầu hôn Mị Châu- con gái vua Thục, ở rể và đánh cắp nỏ thần. Quân Triệu Đà mang quân sang tấn công An Dương Vương, nhà vua cậy có nỏ thần nên vẫn thản nhiên. Cuối cùng Loa Thành thất thủ, vua cưỡi ngựa đưa con chạy xuống phía Nam, trên đường đi Mị Châu rắc lông ngỗng làm dấu. Chạy tới bãi biển Rùa Vàng nổi lên nói kẻ phản tặc sau lưng nhà vua. Vua bèn tuốt gươm chém đầu Mị Châu rồi cầm sừng tê bảy tấc rẽ nước xuống biển.

c, Tóm tắt truyện theo nhân vật Mị Châu

Mị Châu là con gái vua An Dương Vương, nàng lấy Trọng Thủy con trai Triệu Đà (kẻ thù của nước Âu Lạc). Trọng Thủy dụ dỗ Mị Châu cho xem nỏ thần

rồi đánh cắp nỏ thần. Triệu Đà mang quân sang xâm lược nước Âu Lạc, vua An Dương Vương mất nỏ thần nên thua trận. Vua cười ngựa đưa con gái Mị Châu chạy xuống phía Nam cầu cứu xứ thần Thanh Giang, trên đường đi, Mị Châu rắc lông ngỗng làm dấu theo hẹn ước với Trọng Thủy. Tới bờ biển, Rùa Vàng nổi lên hét lớn rằng Mị Châu chính là kẻ phản tặc, vua An Dương Vương nổi giận rút gươm chém đầu Mị Châu. Trước khi chết Mị Châu khẩn nguyện nếu lòng nàng trong sạch thì chết xin biến thành châu ngọc, máu của nàng trai sò ăn đều hóa ngọc. Sau này, vì thương nhớ Mị Châu, Trọng Thủy lao xuống giếng mà chết. Người đời sau, lấy nước trong giếng rửa ngọc trai thì ngọc thêm sáng.

d, Muốn tóm tắt được văn bản tự theo nhân vật chính cần:

- Đọc kĩ văn bản, xác định nhân vật chính
- Chọn các sự việc chính liên quan tới nhân vật
- Tóm tắt lời nói, hành động, tâm trạng nhân vật theo diễn biến của các sự việc

1.3. Luyện tập

Bài 1 (Trang 121 sgk ngữ văn 10 tập 1)

Bản tóm tắt 1 (truyện thơ Tiễn dặn người yêu) là toàn bộ câu chuyện để người đọc nắm được cốt truyện

- Bài tóm tắt 2 (chuyện người con gái Nam Xương) tóm tắt làm sáng tỏ luận điểm “Chàng Trương đi đánh giặc... không kịp nữa”

Cách tóm tắt ở cả hai bài khác nhau:

- Văn bản 1 tóm tắt lại toàn bộ câu chuyện
- Văn bản 2 tóm tắt một đoạn truyện

Bài 2 (Trang 122 sgk ngữ văn 10 tập 1)

Sau nhiều lần mang quân xâm lược Âu Lạc thất bại, Triệu Đà lập mưu sai con là Trọng Thủy sang hỏi cưới Mị Châu. Khi được vua An Dương Vương đồng ý

gả Mị Châu, Trọng Thủy xin ở rể và dụ dỗ Mị Châu cho xem trộm nỏ thần. Trọng Thủy đánh cắp nỏ thần, trước ngày về nước còn hứa hẹn sẽ theo dấu lông ngỗng của Mị Châu để tìm nàng.

Trọng Thủy về nước rồi cùng Triệu Đà kéo quân xâm lược Âu Lạc, lần này, vua An Dương Vương chủ quan nên mất thành. Trọng Thủy tìm Mị Châu, lần theo dấu lông ngỗng của nàng tới bên bờ biển thì thấy xác của Mị Châu, bèn mang xác về Loa Thành an táng. Từ đó Trọng Thủy thương nhớ Mị Châu, khi nhìn xuống giếng thấy bóng của Mị Châu thì lao đầu xuống giếng chết. Người đời sau lấy ngọc trai ở biển Đông đem rửa bằng nước giếng thì thấy ngọc thêm sáng.

Bài 3 (Trang 121 sgk ngữ văn 10 tập 1)

Tóm tắt truyện Tấm Cám

Tấm mồ côi cha từ nhỏ, nàng sống với mẹ con dì ghẻ Cám. Mẹ con Cám thường xuyên bắt Tấm làm việc vất vả. Trong một lần đi bắt cá, Cám trút hết giỏ tôm cá của Tấm, trong giỏ chỉ còn mỗi con cá Bống, Tấm mang về nuôi. Mẹ con nhà Cám thịt cá Bống. Ngày nhà vua mở hội, mẹ con Cám đi dự hội, bắt Tấm ở nhà nhặt thóc gạo trộn lẫn, được Bụt giúp Tấm có quần áo đẹp đi dự hội, trên đường đi Tấm đánh rơi hài. Nhà vua nhặt được, ra lệnh ai đi vừa chiếc hài sẽ lấy làm vợ. Tấm đi vừa hài và trở thành hoàng hậu. Mẹ con nhà Cám lập mưu giết Tấm, Tấm biến thành chim Vàng Anh, cây xoan đào, khung cửi để ở cạnh vua. Tấm từ quả thị bước ra, giúp bà hàng nước dọn dẹp nhà cửa. Cuối cùng Tấm gặp lại nhà vua và sống trong cung hạnh phúc tới suốt đời.

2. Soạn bài: Tóm tắt văn bản tự sự (ngắn nhất) mẫu 2

Luyện tập:

2.1. Câu 1 (trang 121 sgk Ngữ Văn 10 Tập 1)

a. Xác định phần tóm tắt văn bản Chuyện người con gái Nam Xương. Mục đích tóm tắt ở (1) và (2) có gì khác nhau?

- Bản tóm tắt 1 (truyện thơ Tiễn dặn người yêu) là tóm tắt toàn bộ câu chuyện để người đọc nắm bắt và nhớ được cốt truyện.

- Bản tóm tắt 2 (Chuyện Người con gái Nam Xương) được bắt đầu từ "Chàng Trương đi đánh giặc ... đến không kịp nữa" nhằm dùng làm dẫn chứng để làm sáng rõ ý kiến.

b. Cách tóm tắt ở (1) và (2) khác nhau như thế nào, vì sao?

- Tùy vào mục đích mà tóm tắt lại toàn bộ hay chỉ tóm tắt một đoạn cần thiết. Bản tóm tắt (1) tóm tắt lại toàn bộ câu chuyện, còn bản tóm tắt (2) chỉ tóm tắt lại một đoạn truyện.

2.2. Câu 2 (trang 121 sgk Ngữ Văn 10 Tập 1)

[Tóm tắt Truyện An Dương Vương và Mị Châu - Trọng Thủy theo nhân vật Trọng Thủy:](#)

Kể lại truyện “An Dương Vương và Mị Châu - Trọng Thủy” theo lời kể của nhân vật Trọng Thủy

Ta là Trọng Thủy, con trai của Triều Đà. Sau khi cha ta đem quân đem đánh Âu Lạc nhưng thất bại, ông trở về và yêu cầu ta cưới Mị Châu – con gái của An Dương Vương với mục đích tìm hiểu và lấy cắp bảo vật của nước đó.

Sau khi cưới nhau, ta và Mị Châu chung sống hòa thuận, An Dương Vương cũng không nghi ngờ về việc ta có mưu đồ. Một ngày, ta nịnh được Mị Châu cho xem nỏ thần rồi nhân lúc nàng sơ ý, ta đã lấy nỏ rồi quay về phương Bắc.

Có nỏ thần trong tay, cha ta lập tức huy động lực lượng đem quân đi đánh Âu Lạc lần nữa. Quân thần Âu Lạc lúc này vẫn chưa có đề phòng gì, vua An Dương vẫn cậy có nỏ thần nên mặc nhiên ngồi đánh cờ.

Đến khi quân ta tràn vào thì An Dương Vương trở tay không kịp nên đành bỏ trốn. Nhớ lời Mị Châu dặn sẽ mang theo chiếc áo lông ngỗng và rải trên đường đi, ta cho quân đuổi theo hai cha con họ. Đến sát bờ biển, một con Rùa Vàng nổi

lên và nói Mị Châu là giặc, phản bội đất nước nên An Dương Vương đã chém đầu nàng rồi theo Rùa Vàng xuống biển.

Ta mang xác Mị Châu về và vô cùng đau xót, hối hận về việc làm của mình. Nhớ lời nàng nói trước khi chết rằng nếu nàng trong sạch thì xác sẽ hóa thành ngọc thạch, nếu không nàng phải hóa cát bụi. Và, ngay khi về đến nơi, xác Mị Châu liền hóa ngọc thạch, máu của nàng khi chết, loài trai ăn phải thì biến thành ngọc trai. Nhận ra sai lầm của mình, ta đau khổ tự sát bên giếng xưa.

Từ đó trở đi, khi người ta lấy ngọc trai ở biển đem rửa với nước giếng này thì trong và sáng hơn.

2.3. Câu 3 (trang 121 sgk Ngữ Văn 10 Tập 1)

Tóm tắt Truyện Tấm Cám dựa theo nhân vật Tấm

[Văn mẫu lớp 10: Kể lại truyện Tấm Cám theo lời của nhân vật Tấm](#)

Ta là Tấm, ta mồ côi mẹ từ nhỏ. Từ khi cha lấy vợ mới, ta phải sống chung với hai mẹ con dì. Khi cha mất, hai mẹ con họ ngày càng trở nên độc ác, luôn bắt ta chịu thiệt muôn phần. Đi bắt tôm tép, Cám đã lừa lấy hết giỏ cá của tôi rồi mang về để được dì thưởng cho quần áo mới. Tôi đã khóc rất nhiều, và lần nào cũng được Bụt giúp đỡ. Họ giết cá bống, không cho tôi đi hội, giết tôi để thay thế Cám vào vào cung với vua. Tôi biến thành chim vàng anh, cây xoan đào, khung cửi để được gần và bảo vệ vua khỏi tay mẹ con họ. Năm lần bảy lượt bị mẹ con Cám hãm hại nhưng tôi đều vượt qua. Cuối cùng, sau khi biến thành quả thị rồi về chung sống với một bà lão hàng nước. Sau khi bà biết quả ta biến ra từ quả thị, giúp bà làm việc nhà thì bà nhận ta làm con gái. Một ngày, khi vua ghé hàng nước của hai mẹ con ta, chàng đã nhận ra miếng trầu cánh phượng ta têm. Hai vợ chồng gặp lại nhau và ta được trở lại cung. Lần này, ta đã trừng trị mẹ con Cám vì những tội ác họ đã gây ra. Cuối cùng, ta được sống một cuộc sống hạnh phúc bên nhà vua.